

Länsstyrelsen i Örebro

David Liderfelt

Vattenmyndigheten i Norra Östersjön

vattenmyndigheten.i.norra.ostersjon.vastmanland@lansstyrelsen.se

Återkoppling av Länsstyrelsen i Örebro läns återrapportering av Åtgärdsprogram för vatten 2022–2027

Vattenmyndigheten i Norra Östersjön har tagit emot Länsstyrelsen Örebro läns rapportering av Åtgärdsprogram för vatten 2022–2027. Tack för ert svar!

I denna skrivelse finns Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns sammanställning av era svar tillsammans med information av hur andra länsstyrelser svarat, nationellt och i Norra Östersjöns vattendistrikt. Vi vill med skrivelsen förmedla övergripande återkoppling på er rapportering. Vi ser också fram emot fortsatt dialog kring genomförandet av åtgärderna när vi ses hos er i höst för "En dag om vattenförvaltning".

I Norra Östersjöns vattendistrikt finns hela eller delar av 7 län. Vattenmyndigheten i Norra Östersjön återkopplar om återrapporteringen av åtgärdsprogrammen till länsstyrelserna i Västmanlands län, Uppsala län, Stockholms län, Södermanlands län och Örebro län. Länsstyrelsen i Östergötland får sin återkoppling från Vattenmyndigheten i Södra Östersjön. Länsstyrelsen i Dalarna får återkoppling från Vattenmyndigheten i Bottenhavets vattendistrikt. Länsstyrelsen Örebro län får även återkoppling från Vattenmyndigheten Södra Östersjön om sin återrapportering av Delåtgärdsprogram mot torra och vattenbrist.

Sammanfattning och generella medskick

År 2027, tidpunkt då miljö kvalitetsnormerna ska ha uppnåtts

Vattendirektivets målsättning är att god status eller potential skulle uppnås i alla vattenförekomster till år 2015. Med stöd av vissa undantagsbestämmelser har uppfyllande av målet kunnat skjutas fram tidsmässigt, dock som längst till 2027. Det innebär att alla rimliga åtgärder förväntas vara genomförda senast år 2027. Efter 2027 kommer en tidsfrist för att nå miljö kvalitetsnormerna vid en senare tidpunkt endast vara möjlig om åtgärder är genomförda, men att en viss tid för naturlig återhämtning i vattenförekomsten samtidigt krävs för att miljö kvalitetsnormen ska nås. Efter 2027 minskar alltså Sveriges möjligheter att sätta undantag i form av tidsfrist. Det betyder att de åtgärder som behöver göras för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten i de allra flesta fall behöver utföras innan år 2027. Det här inkluderar även de administrativa åtgärderna i åtgärdsprogrammen för vatten, vilka därmed behöver vara genomförda fullt ut fram till 2027.

Mer resurser behövs till genomförandet av länsstyrelsernas åtgärder

Åtgärderna i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för vatten är juridiskt bindande för åtgärdsmyndigheterna att genomföra. Det framgår av 5 kap 3 och 11 § Miljöbalken.

Utifrån Länsstyrelsernas rapportering pågår arbete med att förbättra och skydda vattenmiljöerna i distriktet. Till viss del görs arbetet med utgångspunkt från miljökvalitetsnormerna för vatten. Vattenmyndigheten konstaterar ändå att Länsstyrelserna i Norra Östersjöns vattendistrikt genomgående behöver öka genomförandegraden och prioritera arbetet med åtgärder högre. I många fall hänvisar Länsstyrelserna till att det behövs mer resurser för att öka genomförandegraden.

Finansieringen av Länsstyrelsens åtgärder i åtgärdsprogrammet sker inom ramen för den ordinarie budgetprocessen. Mer information om kostnad och finansiering finns i kap 3 i åtgärdsprogrammet. Vattenmyndigheterna har också publicerat ett underlag för länsstyrelsernas finansiering av åtgärderna i åtgärdsprogrammet. Den återfinns på vattenmyndigheternas hemsida: [Underlag för länsstyrelsernas finansiering för vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022-2027 | Vattenmyndigheterna](#)

Varje länsstyrelse behöver tydliggöra sitt resursbehov för genomförandet av sina åtgärder i Åtgärdsprogram 2022–2027 i budgetunderlaget till regeringen.

Vi noterar också att det för flera av länsstyrelsernas åtgärder behövs mer och bättre vägledning och stöd, samt erfarenhetsutbyten. Vattenmyndigheterna har inte mandat att vägleda i frågor om tillsyn och prövning eller vägleda om fysisk planering, men noterar att många uttrycker behovet. I vissa fall kan Vattenmyndigheten bidra till erfarenhetsutbyten, förtydliganden och stöd, men i huvudsak hänvisar vi till den myndighet som har ansvar för att vägleda. Vägledande myndigheter för uppgifter som länsstyrelserna har i åtgärdsprogrammet för vatten är Boverket, Naturvårdsverket, Jordbruksverket eller Havs- och vattenmyndigheten.

Stöd från Vattenmyndigheterna till åtgärdsmyndigheterna

Vattenmyndigheterna har tagit fram olika stöd för att förenkla kommunernas åtgärdsarbete:

- De fem vattenmyndigheterna har gemensamt tagit fram underlag som kan hjälpa handläggningen inom olika områden. Se våra [Digitala åtgärdsunderlag](#)
- De fem vattenmyndigheterna har också tagit fram en sammanställning av riskbedömningar av vatten som inte når god status till 2027 gällande övergödning, miljögifter och fysisk påverkan. Här finns också information om åtgärder för vattenskydd. Materialet presenteras per kommun eller län) i tabellform. Du kan läsa mer om tabellen eller ladda ner den här: [Planeringsunderlag i Excel](#).
- Gällande åtgärder mot övergödning har de fem vattenmyndigheterna tagit fram ett kartunderlag för att underlätta prioriteringen av övergödningståtgärder. Detta underlag går också att ladda ner. Se [Övergödningsskartan](#).
- Vattenmyndigheterna har tagit fram utbildningsmaterial som främst riktar sig till kommunpolitiker som kan vara värdefullt även för andra och beställa det på vår webbplats: [Utbildning för kommunpolitiker](#). Därutöver finns också en skrift riktad till politiker – [Nyttan med bättre vatten](#) – som finns att ladda ner eller beställa på vår webbplats.

Återkoppling per åtgärd

Nedan finns figurer som visar hur samtliga 21 länsstyrelser svarat på frågor om de 12 åtgärder som är riktade till länsstyrelser i Åtgärdsprogram 2022–2027. Svaren bygger på en självutvärdering hos respektive länsstyrelse, motivering samt vad länsstyrelsen angett behövs för att öka genomförandet. I vår återkoppling ingår för respektive åtgärd; en sammanställningen av samtliga länsstyrelsers svar, en redovisning av er länsstyrelses svar och motivering samt Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar till ert svar.

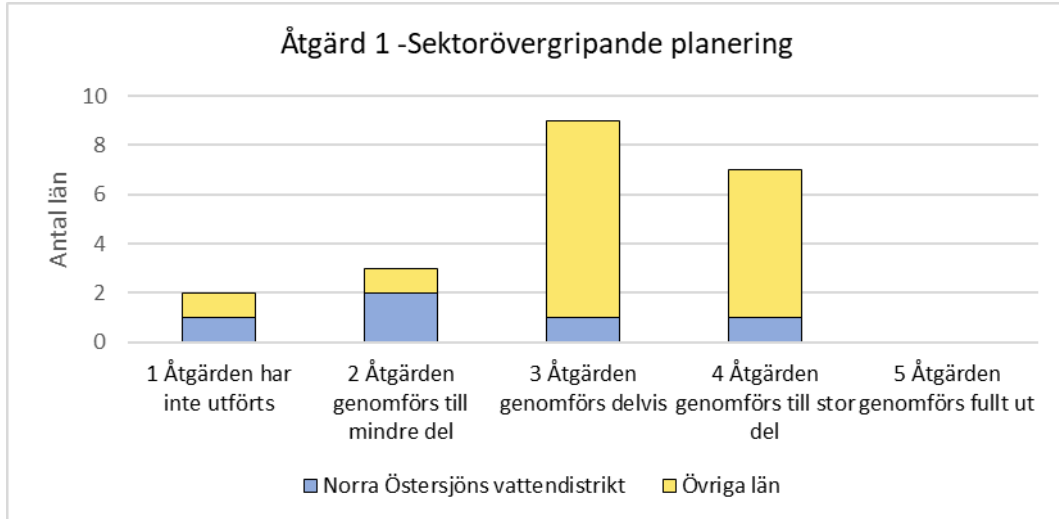
Alla enkätsvar som inkommit från länsstyrelser, kommuner och nationella myndigheter kommer att publiceras som ett Exceldokument på Vattenmyndigheternas webbplats.

För att se frågornas utformning hänvisar vi till vårt utskick av enkäten samt sidan [till stöd för självutvärderingen](#) på vattenmyndigheterna.se.

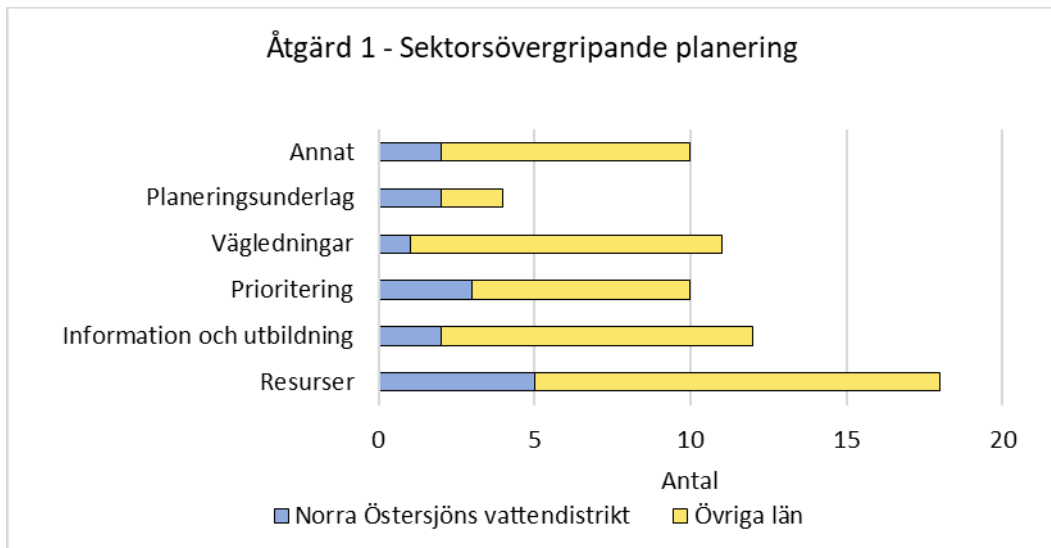
Åtgärder i sin helhet hittar du i Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, som finns publicerade på vattenmyndigheterna.se.

Åtgärd 1, Sektorsövergripande planering för åtgärdsprogrammets genomförande

Samtliga 21 länsstyrelser har självutvärderat åtgärd 1 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figur 1 och 2, nedan.

Figur 1: Fördelningen av samtliga länsstyrelserns självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 1. Stapeln anger antalet län. Vattenmyndigheten har adderat två länsstyrelser som svarat att de inte jobbar med åtgärden i utslagsfrågan och i stället placerat deras svar i klass 1 på den femgradiga skalan.

Figur 2: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 1. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 1

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett: 3 Åtgärden genomförs delvis, med motiveringen:

Miljö kvalitetsnormerna finns med som en del när vi tar fram vår tillsynsplan, behovsutredning och tillsynsvägledningsplan till kommunerna. Det finns också med när vi ser över prioriteringslistan för förorenade områden.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- Fler/förbättrade vägledningar
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- Annat, nämligen (fritext):.

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 1

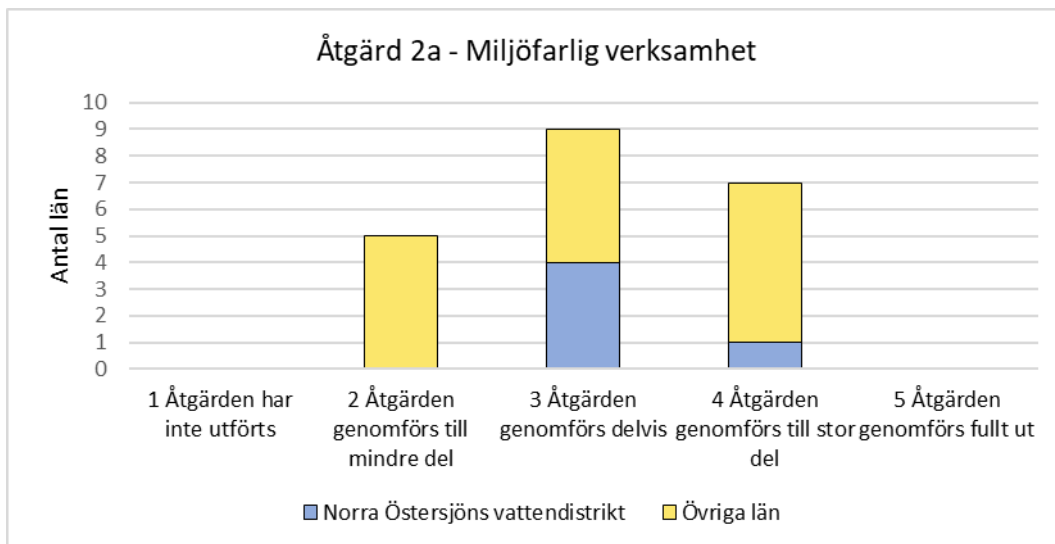
Vi noterar att Länsstyrelsen väger in miljö kvalitetsnormerna i tillsynsplan, behovsutredning och tillsynsvägledningsplan till kommunerna, samt i samband med prioritering för förorenade områden.

Vattenmyndigheten uppmanar att öka genomförandegraden till att innehålla en planering av hur den påverkan som behöver åtgärdas i länet genomförs inom ramen för länsstyrelsens verksamhet.

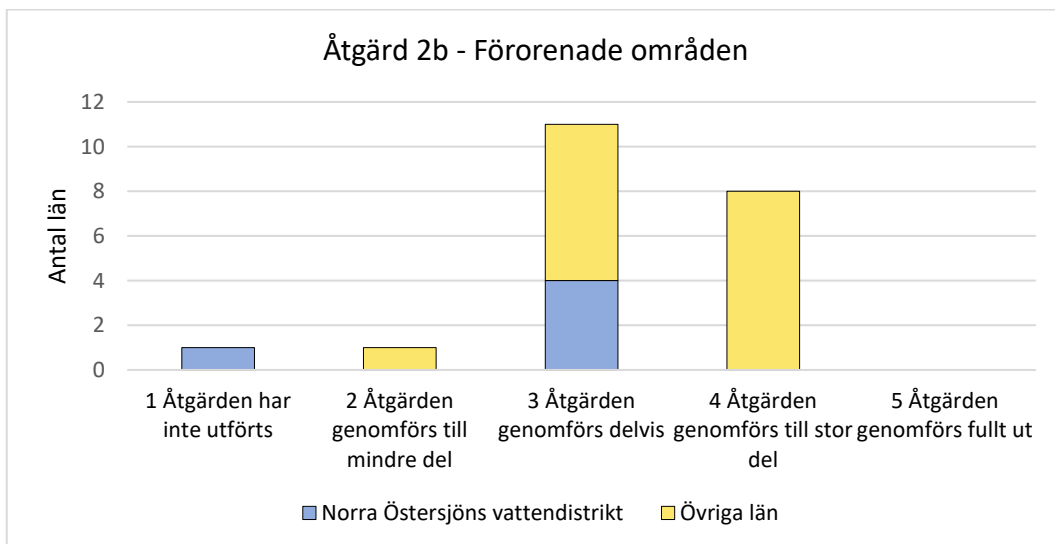
Vi hoppas att de digitala åtgärdsunderlagen tillsammans med det nya planeringsunderlaget för kommuner i Excel kan vara till stöd för ert genomförande och att andra länsstyrelser som har en systematiskt genomförande av åtgärd 1 kan fungera som inspiration (till exempel Gävleborgs, Dalarnas och Stockholms länsstyrelser.

Åtgärd 2, Miljötillsyn och prövning

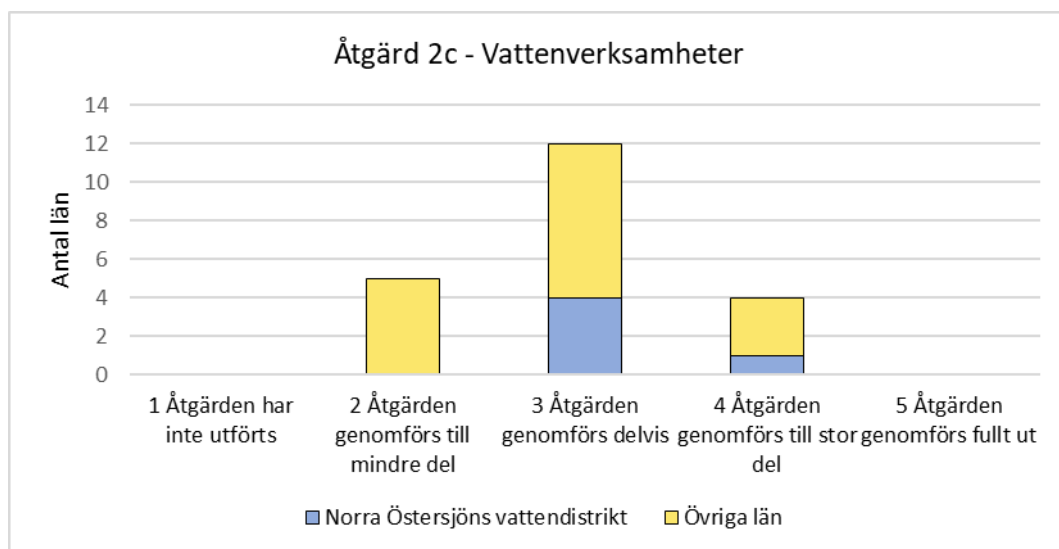
Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 2 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

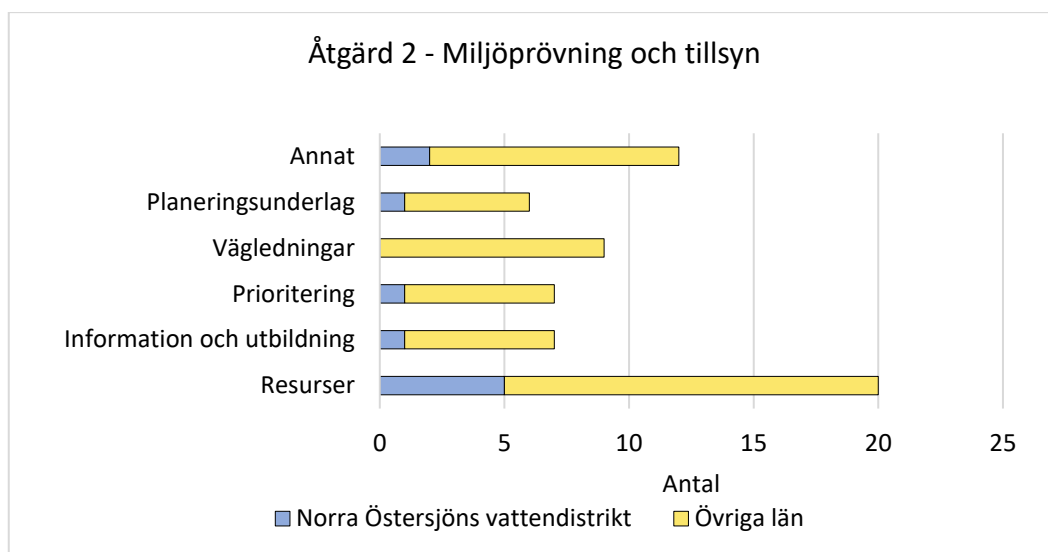
Figur 3: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 2a. Stapeln anger antalet län.

Figur 4: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 2b. Stapeln anger antalet län. Vattenmyndigheten har adderat en länsstyrelse som svarat att de inte jobbar med åtgärden i utslagsfrågan och i stället placerat deras svar i klass 1 på den femgradiga skalan

Figur 5: Fördelningen av samtliga länsstyrelser självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 2c. Stapeln anger antalet län.

Figur 6: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 2. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 2

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett

- a) 3 Åtgärden genomförs delvis,
- b) 3 Åtgärden genomförs delvis,
- c) 3 Åtgärden genomförs delvis, med motiveringarna:
  - a) Ja vid prövning tar vi alltid hänsyn till miljökvalitetsnormerna.
Vid tillsyn gör vi det exempelvis genom att följa upp villkor.
Vi har det med även vid tillsyn över förorenade områden.
  - b) Ja vid prövning tar vi alltid hänsyn till miljökvalitetsnormerna.
Vid tillsyn gör vi det exempelvis genom att följa upp villkor.
Vi har det med även vid tillsyn över förorenade områden.
  - c) Ja vid prövning tar vi alltid hänsyn till miljökvalitetsnormerna.
Vid tillsyn gör vi det exempelvis genom att följa upp villkor.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- Fler/förbättrade vägledningar
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- Annat, nämligen (fritext):

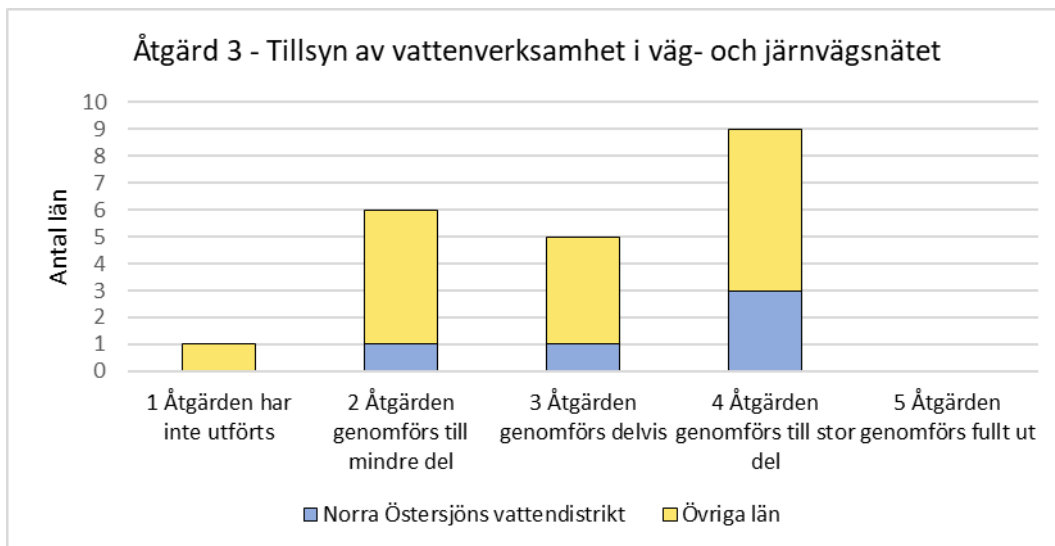
Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 2

Vattenmyndigheten konstaterar att Länsstyrelsen i Örebro anger att åtgärden delvis genomförs och att resurser anges som en av förutsättningarna för högre genomförandegrad. Vi hänvisar till rubriken "Sammanfattning och generella medskick". Länsstyrelsen är den organisation som är bäst lämpad att bedöma resursbehovet för åtgärden utifrån den påverkan som behöver åtgärdas för att nå miljökvalitetsnormerna i länet. Vi bedömer att resursbehovet behöver synliggöras i länsstyrelsens budgetäskande.

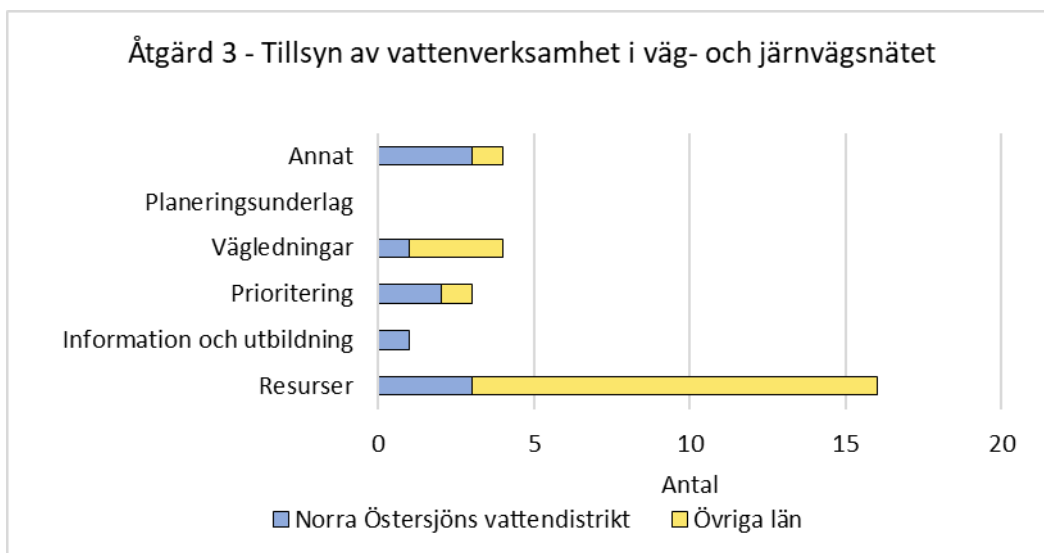
Vi konstaterar att Länsstyrelse i Örebro tar hänsyn till miljökvalitetsnormer i prövningar och följer upp villkor. Länsstyrelsen behöver också identifiera den egeninitierade tillsyn och de omprövningar som behöver ske för att åtgärda den påverkan som är möjlig inom ramen för miljöbalken, för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Vi hoppas de digitala åtgärdsunderlagen tillsammans med det nya planeringsunderlaget för kommuner i Excel kan vara till stöd för ert genomförande.

Åtgärd 3, Tillsyn av vattenverksamhet i väg- och järnvägsnätet

Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 3 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

Figur 7: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 3. Stapeln anger antalet län.

Figur 8: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 3. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 3

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett 3 Åtgärden genomförs delvis, med motiveringen:

Vi hanterar anmälningsärenden, och samråder inför tillståndsärenden.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

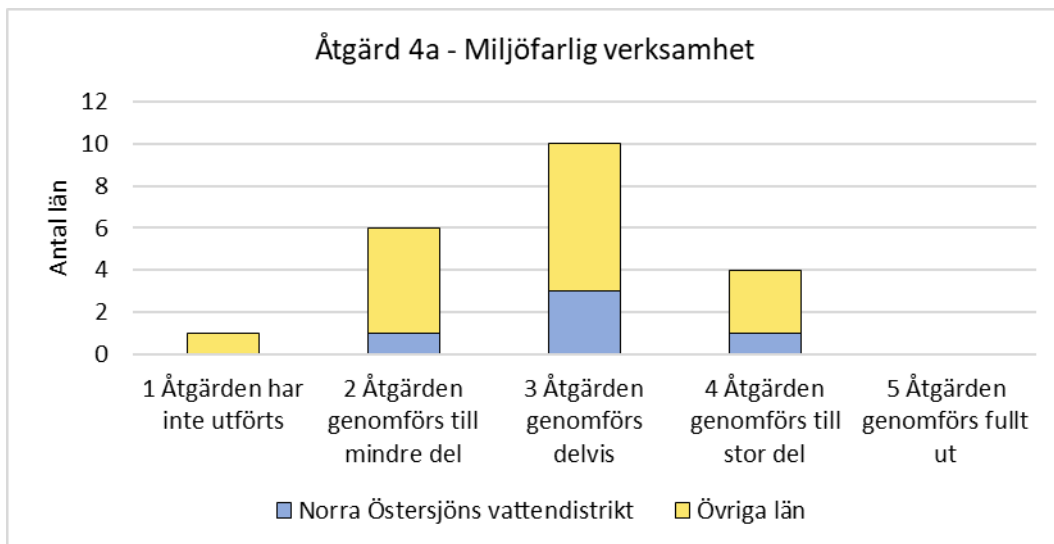
- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- **Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet**
- Fler/förbättrade vägledning
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- Annat, nämligen (fritext):

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 3

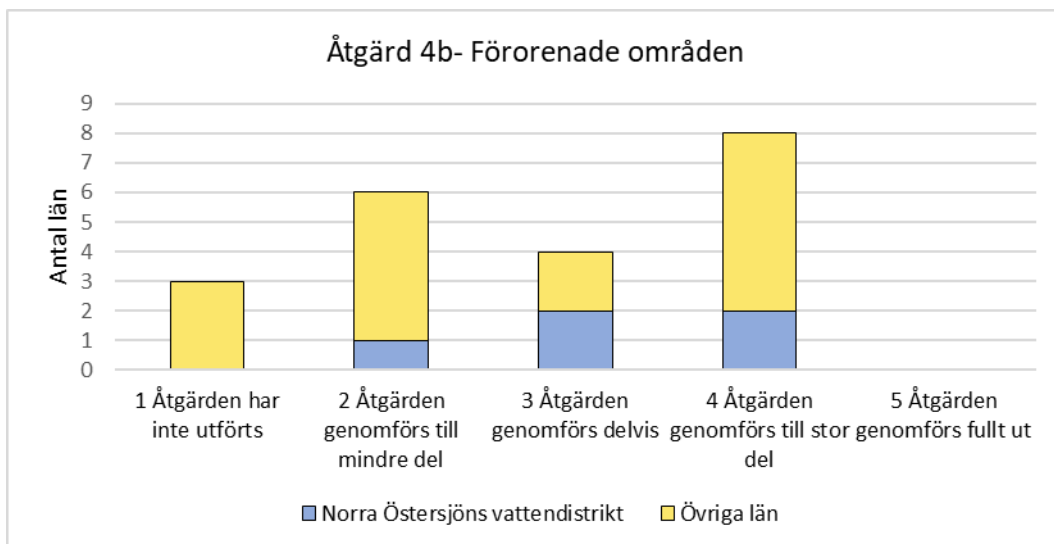
Vattenmyndigheten konstaterar att ni uppger att ni arbetar till viss del med åtgärden. Utifrån ert svar behöver ni prioritera åtgärden i högre grad. Det verkar inte som att ni har någon egeninitierad tillsyn, vilket troligtvis behövs för att åtgärda de vattenpassager som behövs för att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten. Av svaret framgår inte om ni har en samverkan med Trafikverket eller inte. Om inte, behöver er tillsyn innefatta en samverkan med dem. Länsstyrelsen i Uppsala har löpande samverkan med Trafikverket och kan möjligen ha lärdomar kring samverkan med Trafikverket som ni kan ta del av.

Åtgärd 4, Tillsynsvägledning till kommuner

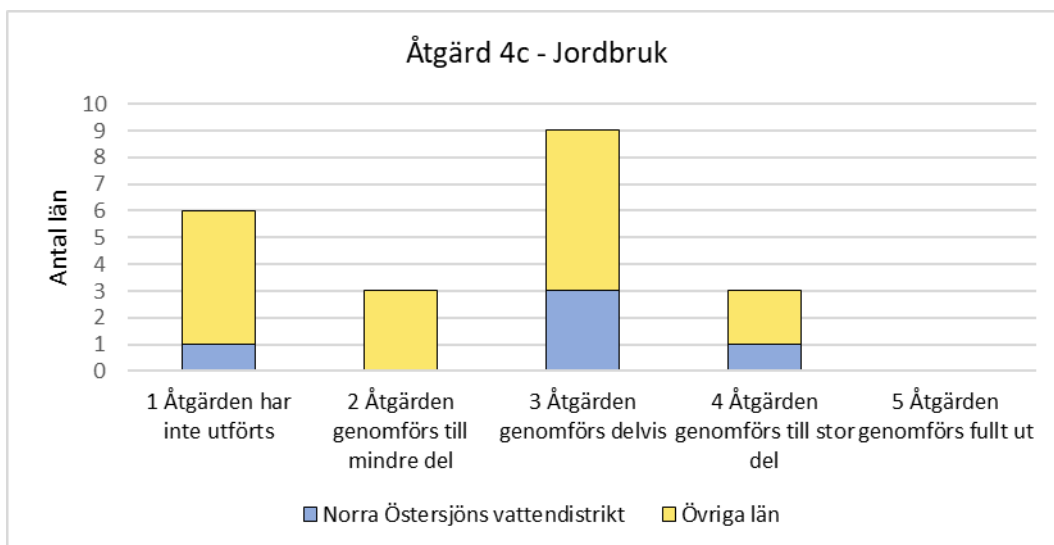
Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 4 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

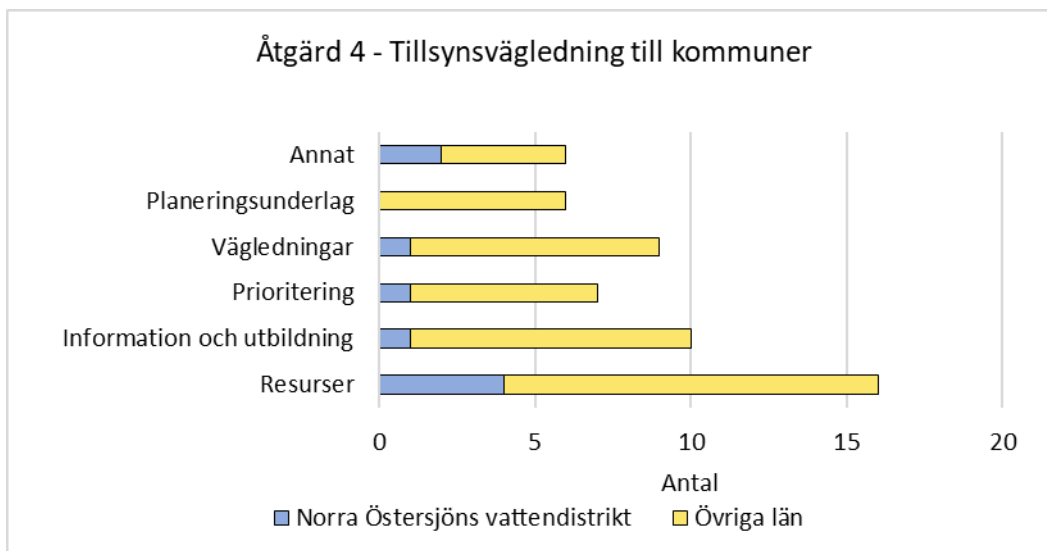
Figur 9: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 4a. Stapeln anger antalet län.

Figur 10: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 4b. Stapeln anger antalet län.

Figur 11: Fördelningen av samtliga länsstyrelser självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 4c. Stapeln anger antalet län. Vattenmyndigheten har adderat en länsstyrelse som svarat att de inte jobbar med åtgärden i utslagsfrågan och i stället placerat deras svar i klass 1 på den femgradiga skalan

Figur 12: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 4. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 4

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett

- a) 3 Åtgärden genomförs delvis,
- b) 3 Åtgärden genomförs delvis,
- c) 3 Åtgärden genomförs delvis, med motiveringarna:
  - a) Vi arbetar mycket med tillsynsvägledning, till allra största delen inom ramen för Miljösamverkan i Värmlands och Örebro län. Vi har haft en del övergripande vägledning kopplat till miljökvalitetsnormer.
  - b) samma svar som a
  - c) Vi arbetar en del med tillsynsvägledning.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- Fler/förbättrade vägledningar
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- Annat, nämligen (fritext):

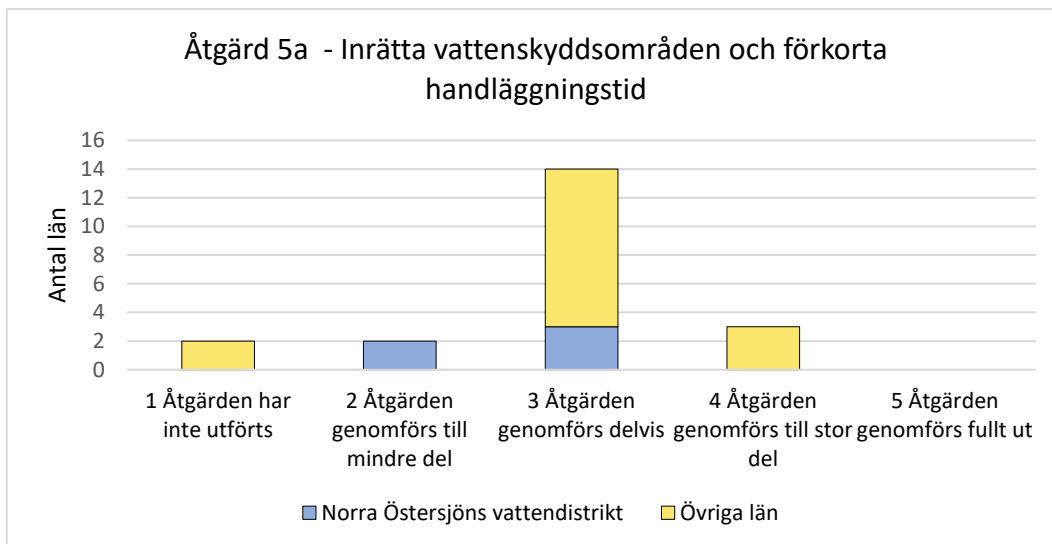
Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 4

Vattenmyndigheten konstaterar att ni delvis genomför åtgärden och arbetar med tillsynsvägledning för att kunna följa miljökvalitetsnormerna för vatten inom de tre delarna av miljöbalken. Ni konstaterar också att mer resurser behövs för att kunna genomföra arbetet fullt ut.

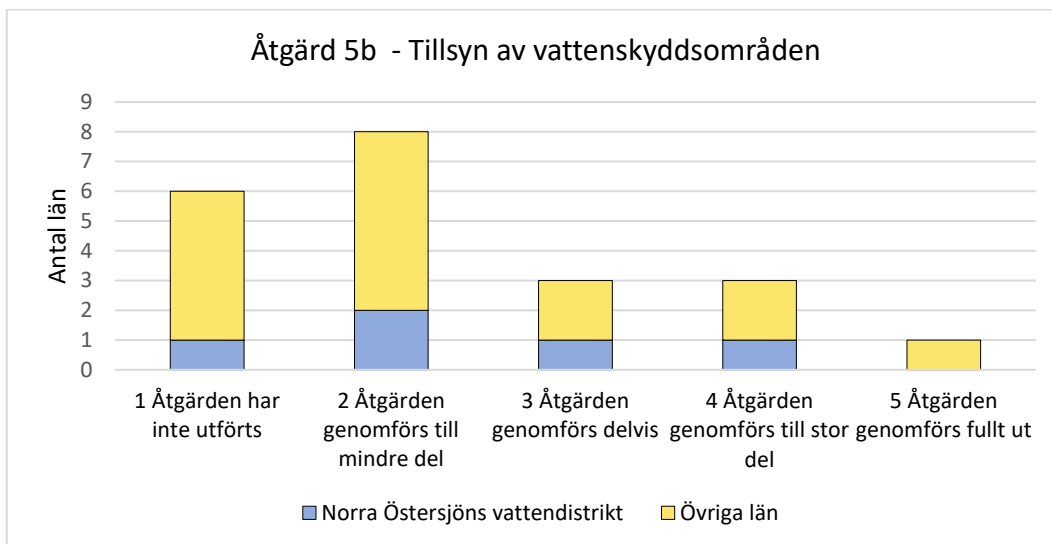
Vi vill uppmuntra att använda vattenförvaltningens analys av påverkan och åtgärdsbehov som underlag till prioritering av tillsynsvägledningsinsatser. Kommunernas svar på rapporteringen kan också innehålla information kring behov av tillsynsvägledning.

Åtgärd 5, Långsiktigt skydd av vattentäkter

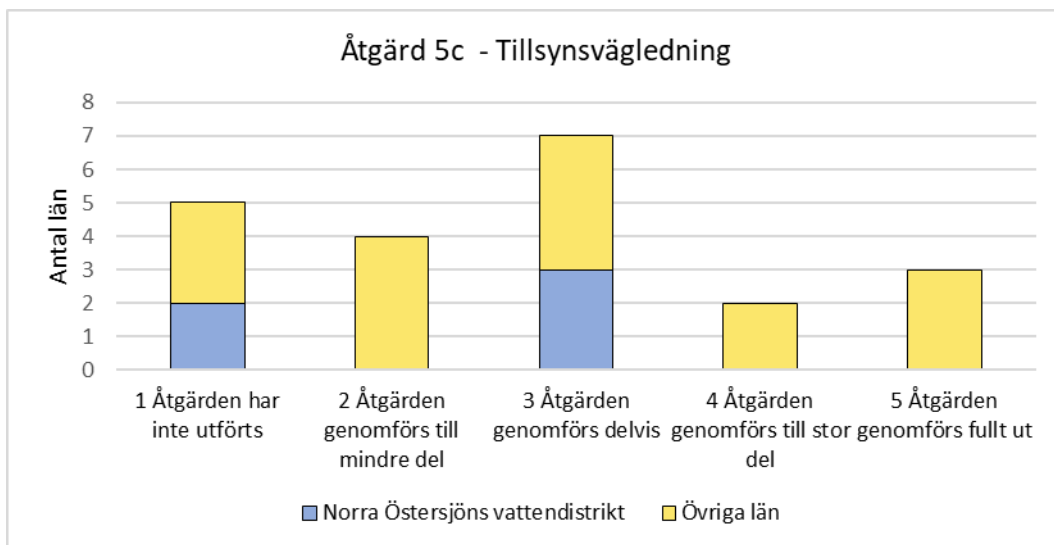
Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 5 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

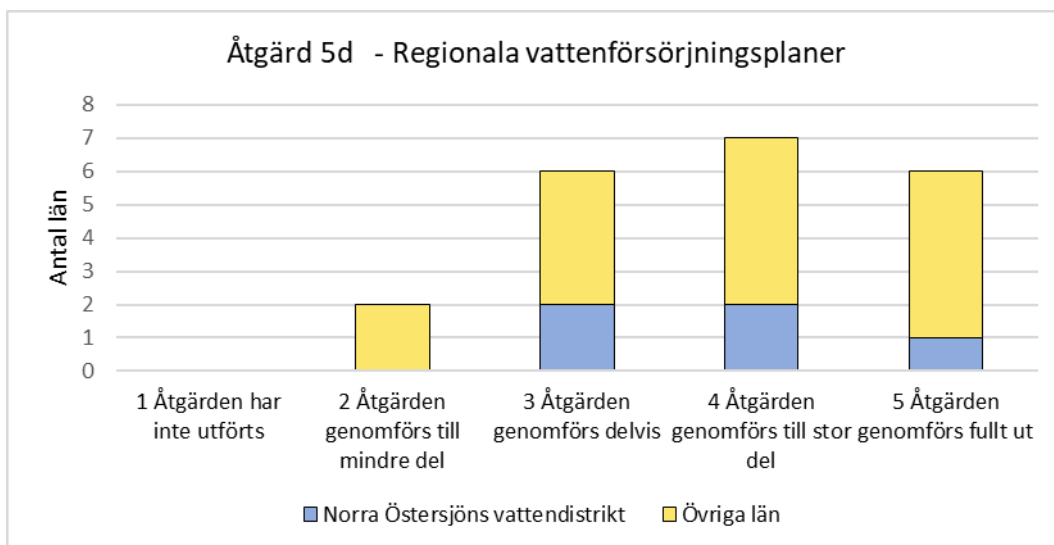
Figur 13: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 5a. Stapeln anger antalet län.

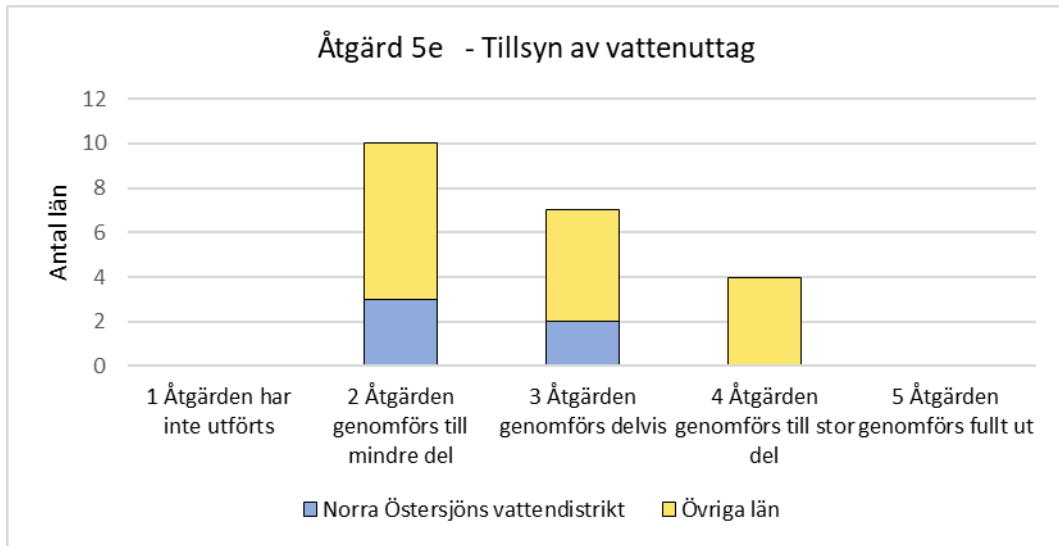
Figur 14: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 5b. Stapeln anger antalet län. Vattenmyndigheten har adderat en länsstyrelse som svarat att de inte jobbar med åtgärden i utslagsfrågan och i stället placerat deras svar i klass 1 på den femgradiga skalan

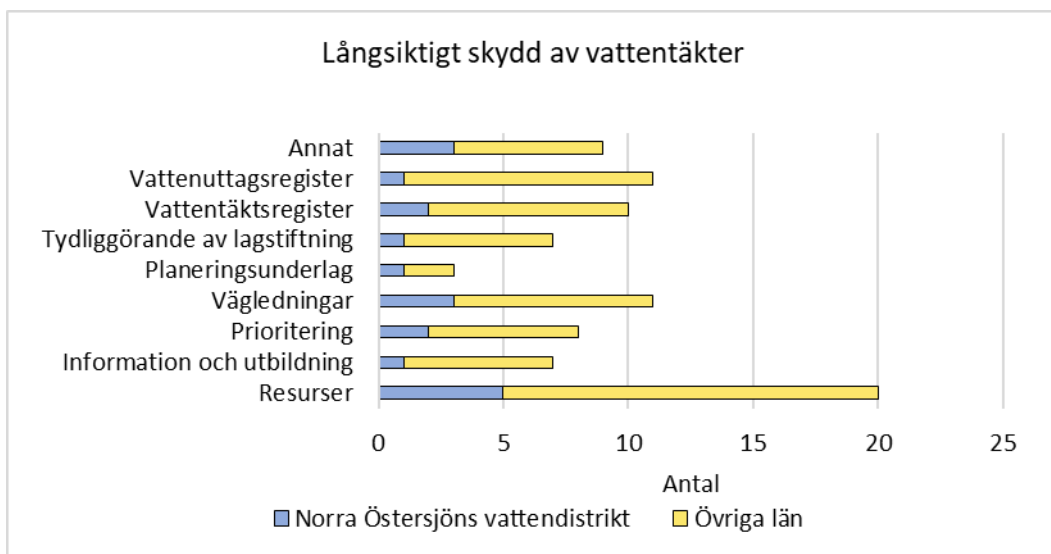
Figur 15: Fördelningen av samtliga länsstyrelserns självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 5c. Stapeln anger antalet län. Vattenmyndigheten har adderat två länsstyrelser som svarat att de inte jobbar med åtgärden i utslagsfrågan och i stället placerat deras svar i klass 1 på den femgradiga skalan

Figur 16: Fördelningen av samtliga länsstyrelserns självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 5d. Stapeln anger antalet län.

Figur 17: Fördelningen av samtliga länsstyrelserns självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 5e. Stapeln anger antalet län.

Figur 18: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 5. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 5

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett

- a) 3 Åtgärden genomförs delvis,
- b) 3 Åtgärden genomförs delvis,
- c) 3 Åtgärden genomförs delvis,
- d) 4 Åtgärden genomförs till stor del,
- e) 3 Åtgärden genomförs delvis, med motiveringarna:
  - a) Jobbar med inrättande av vattenskyddsområden, men handläggningstiderna är långa och svåra att få ner.
  - b) Vi jobbar med tillsyn i den aspekten att vi hanterar anmälningssärenden och samråder inför tillståndssärenden.,
  - c) Tillsynsvägledning är baserad på inkomna anmälningssärenden.
  - d) En regional vattenförsörjningsplan har tagits fram för länet.
  - e) Tillsynsvägledning är baserad på inkomna anmälningssärenden.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- **Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet**
- Fler/förbättrade vägledningar
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- Tydliggörande av lagstiftning som rör vattenuttag
- Ett samlat register kring vattentäkter (allmänna och enskilda) som försörjer fler än 50 personer eller tar ut mer än 10 m³.
- Register över- eller på annat sätt samlad information om vattenuttag
- **Annat, nämligen (fritext):**

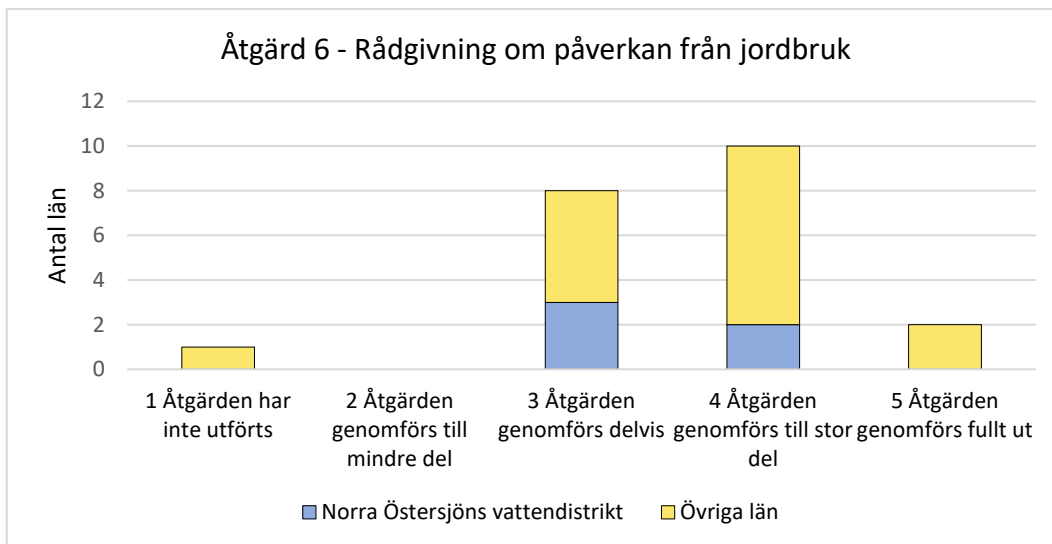
Generellt brist på tid: vi hinner främst hantera inkomna ärenden och hinner sällan bedriva egeninitierad tillsyn. Inrättande av vattenskyddsområden har inte hunnits med, men handläggningstiden kommer förhoppningsvis kortas ner framöver.

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 5

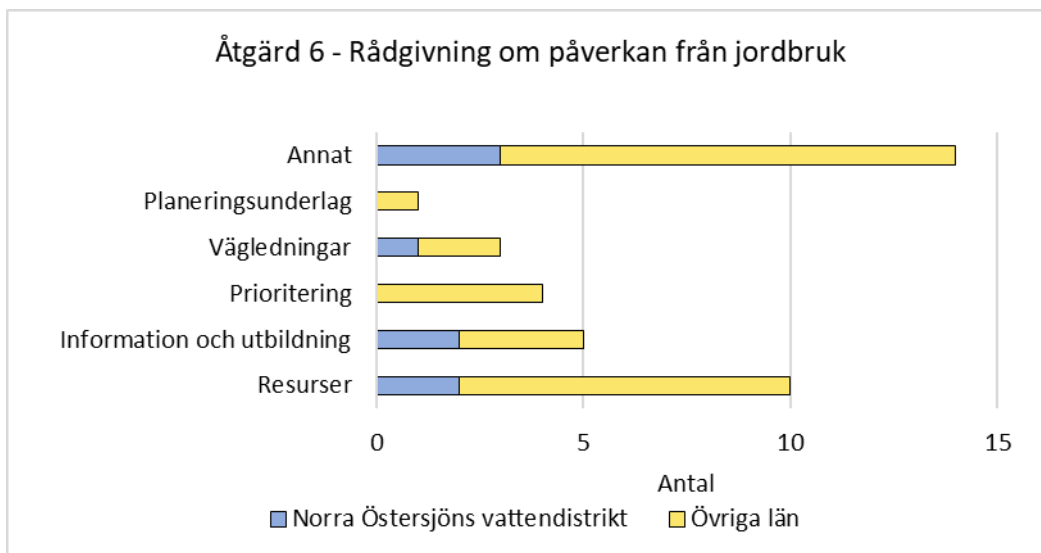
Vattenmyndigheten konstaterar sammantaget att Länsstyrelsen arbetar aktivt med åtgärd 5. Det är positivt att Länsstyrelsen har prioriterat och beslutat om en regional vattenförsörjningsplan för länet. Vattenmyndigheten uppmanar till att använda den regionala vattenförsörjningsplanen som underlag för att prioritera de vattentäkter som är i störst behov av vattenskyddsområde och tillsyn. Vattenmyndigheten vill här även lyfta vikten av planerad tillsyn av vattenskyddsområden. Tillsynen är ett viktigt verktyg som möjliggör att problem eller överträdelser, som inte är kopplade till aktuella tillståndssärenden, fångas upp och kan åtgärdas.

Åtgärd 6, Rådgivning om påverkan från jordbruk

Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 6 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

Figur 19: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 6. Stapeln anger antalet län.

Figur 20: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 6. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 6

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett 4 Åtgärden genomförs till stor del, med motiveringen:

Tillsynen är baserad på inkomna ärenden.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

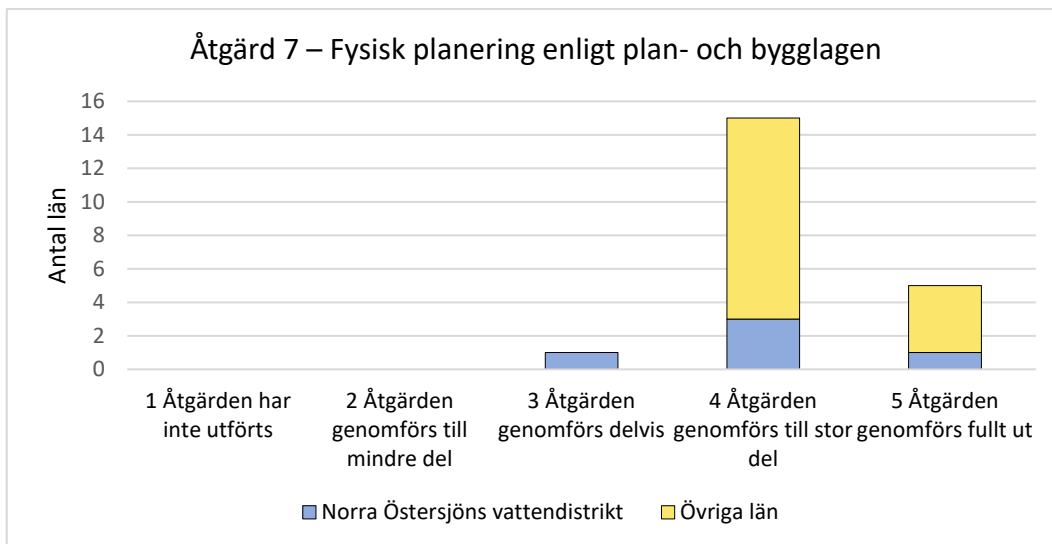
- Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- Fler/förbättrade vägledningar
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- **Annat, nämligen (fritext): Fler aktiviteter skulle kunna genomföras om det fanns mer personal som jobbar med kompetensutveckling på Länsstyrelsen i Örebro**

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 6

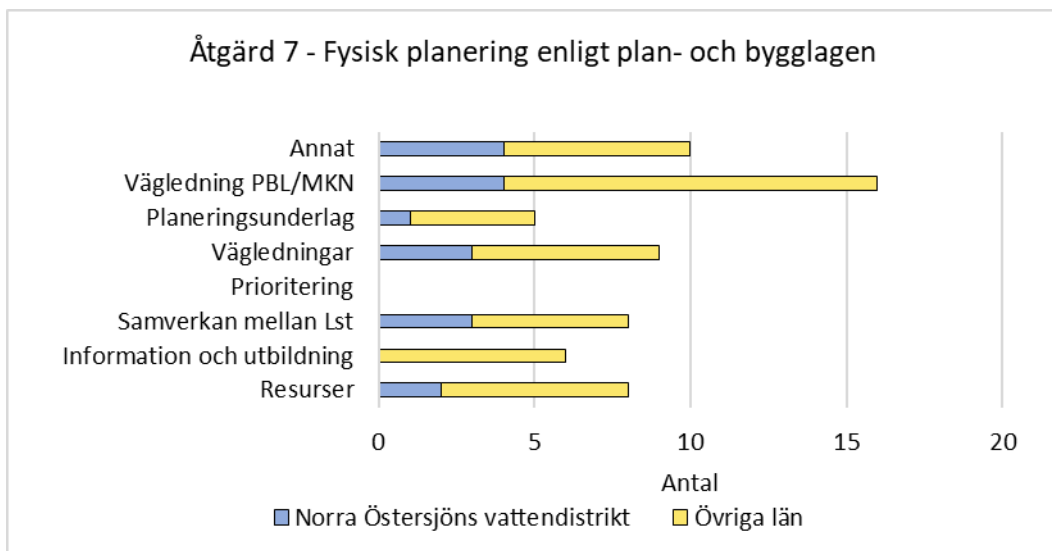
Vattenmyndigheten konstaterar att ni anger att åtgärden genomförs till stor del, men att motiveringstexten angående tillsyn gör det oklart om svaret gäller rådgivning om påverkan från jordbruket. Ni anger också ett behov av mer personal för att öka antalet aktiviteter. Vattenmyndigheten vill uppmuntra att utöka rådgivningen gentemot markägare inom avrinningsområden där det finns risk att miljökvalitetsnormerna inte följs med avseende på påverkan från jordbruket.

Åtgärd 7, Fysisk planering enligt plan- och bygglagen

Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 7 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

Figur 21: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 7. Stapeln anger antalet län.

Figur 22: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 7. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar - åtgärd 7

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett 4 Åtgärden genomförs till stor del, med motiveringen:

Länsstyrelsen har väglett kommunerna i länet och
verkat för att MKN ska kunna följas vid detaljplanering.

Vi har inte haft något ärende rörande översiktsplanering under året.

Vägledning har skett både i tidiga skeden samt under den formella planprocessen. Rådgivningen handlar främst om dagvattenhantering, både synpunkter på rening, fördröjning och dimensionering samt hur dagvattenhanteringen bör säkerställas på plankartan.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- **Ökad samverkan och erfarenhetsutbyte mellan länsstyrelser**
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- **Fler/förbättrade vägledningar**
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- **Vägledning kring hur lagstiftningen i PBL ska jämkas med kraven kring MKN**
- Annat (fritext):

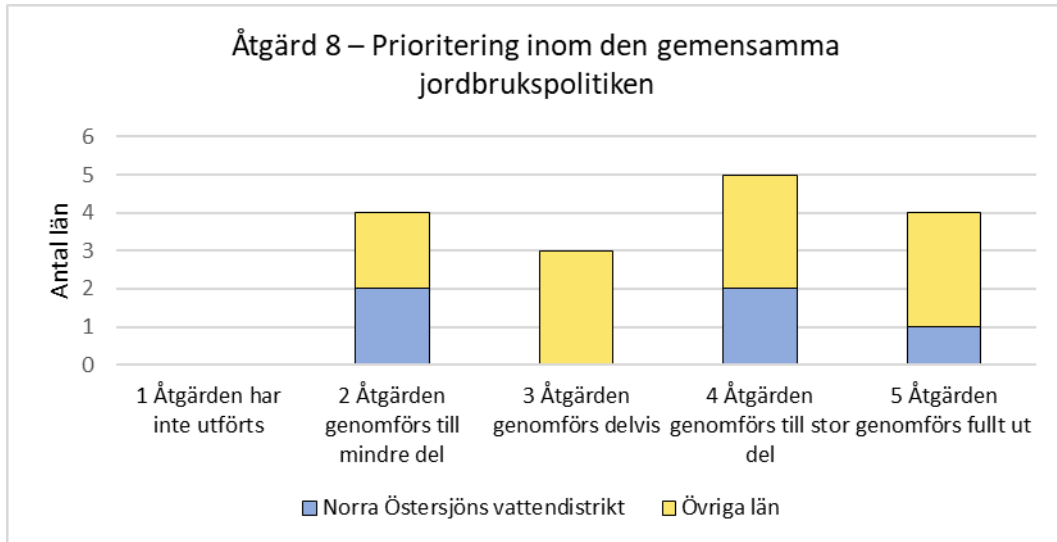
Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 7

Vattenmyndigheten konstaterar att Länsstyrelsen i Örebro län vägleder kommuner och granskar detaljplaner med avseende på miljökvalitetsnormerna för vatten och också samverkar med kommunerna kring översikts- och detaljplanering. Ni anger som flera andra länsstyrelser ett behov av ökad samverkan och erfarenhetsutbyten med andra länsstyrelser och vägledning. Vi noterar ert svar och tar hänsyn till det i vår planering av samverkansaktiviteter och har också förmedlat behovet till Boverket.

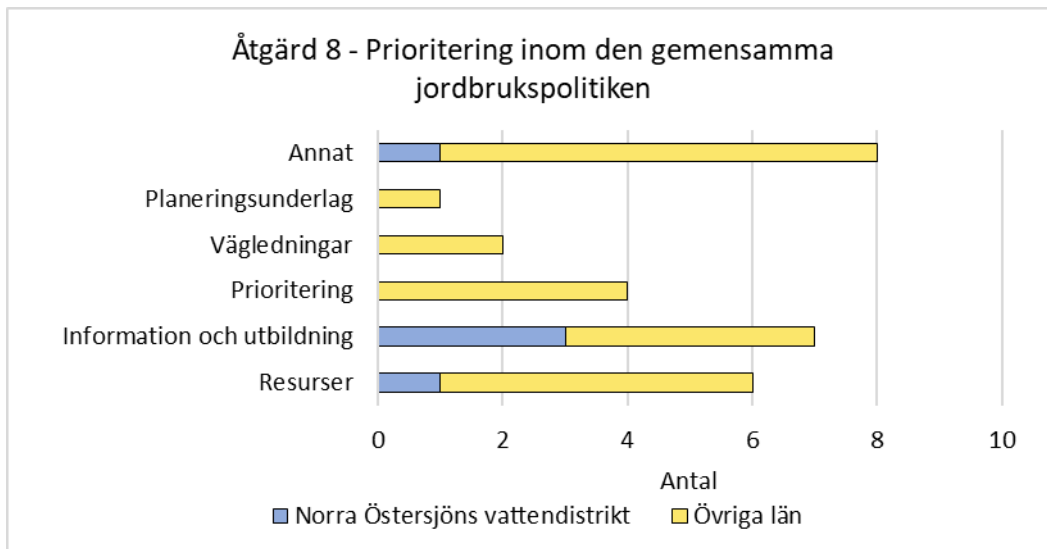
Kommunernas svar på rapporteringen kan innehålla information om kommunernas arbete med fysisk planering som kan vara underlag för ert arbete med åtgärden. Kommunernas enkätsvar kommer att publiceras som ett Exceldokument på Vattenmyndigheternas webbplats.

Åtgärd 8, Prioritering inom den gemensamma jordbrukspolitiken

Samtliga länsstyrelsernas självutvärdering gällande åtgärd 8 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figuren nedan.

Figur 23: Fördelningen av samtliga länsstyrelsernas självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 8. Stapeln anger antalet län.

Figur 24: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 8. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 8

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett 4 Åtgärden genomförs till stor del, med motiveringen:

Samverkar med statliga och allmänna aktörer för att driva arbetet mot övergödning i jordbrukslandskapet.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

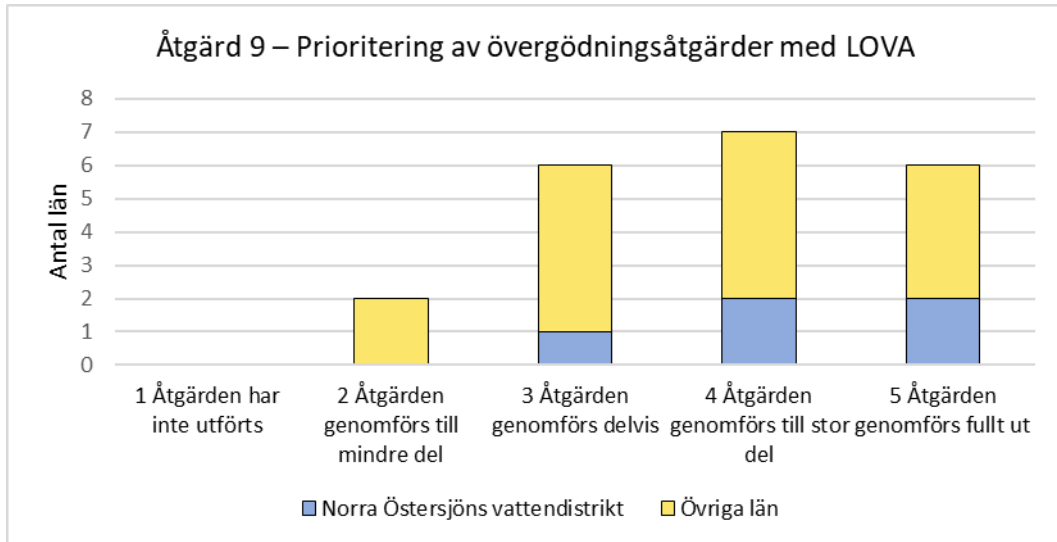
- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- Fler/förbättrade vägledningar
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- Annat, nämligen (fritext):

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 8

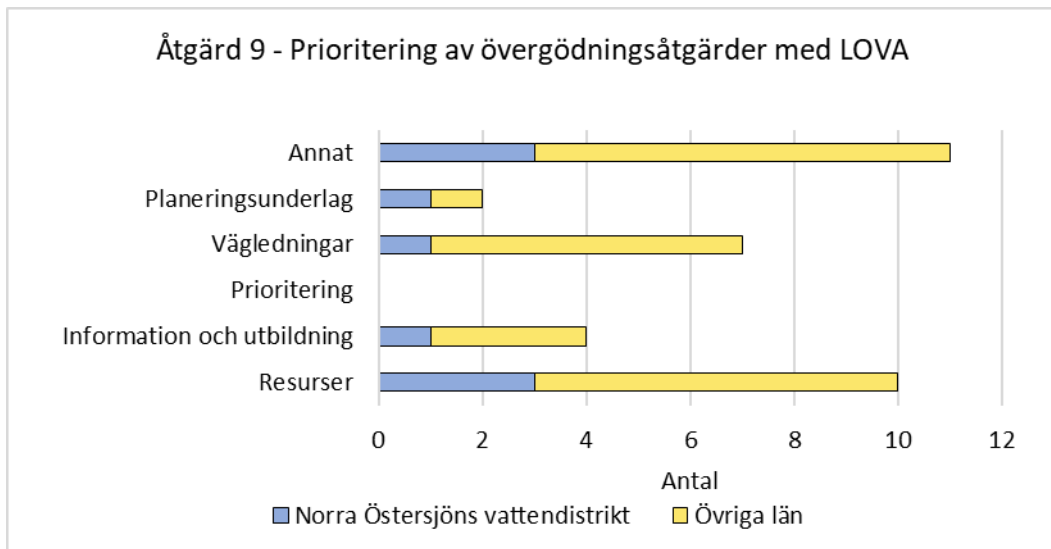
Vattenmyndigheten konstaterar att Länsstyrelsen i Örebro bedömer att åtgärden genomförs till stor del. Vi uppmuntrar till att fortsatt verka för att åtgärder genomförs tillsammans med åtgärdssamordnare, vattenorganisationer, rådgivare med flera. Vi vill också uppmuntra till samverkan mellan arbetet med handläggningen av LOVA-stöd och stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken.

Åtgärd 9, Prioritering av övergödningsåtgärder med LOVA

Samtliga länsstyrelsernas självutvärdering gällande åtgärd 9 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

Figur 25: Fördelningen av samtliga länsstyrelsernas självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 9. Stapeln anger antalet län.

Figur 26: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 9. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 9

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett 4 Åtgärden genomförs till stor del, med motiveringen

I enlighet med Havs och vattenmyndigheternas vägledning prioriteras projekt som bidrar till minskad övergödning. Vi samarbetar med aktörer i länet för att få till bra projekt i övergödda områden.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- Fler/förbättrade vägledningar
- **Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen**
- **Annat, nämligen (fritext): Det är problematiskt att LOVA-bidraget dras ner, speciellt när så många aktörer nu har insett att dessa pengar finns och med hänsyn till hur många som förlitar sig på dessa pengar och hur stor nytta de gör.**

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 9

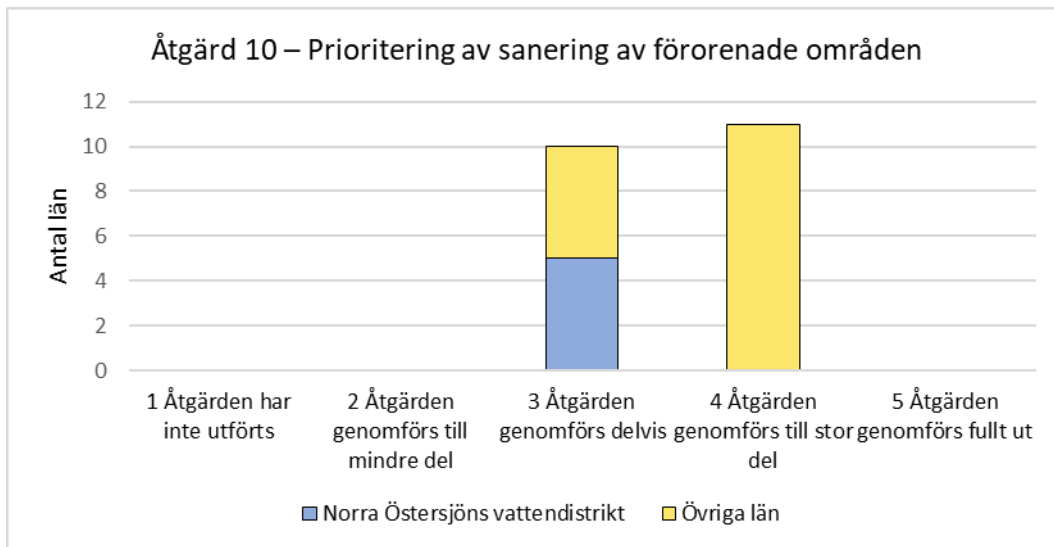
Vattenmyndigheten konstaterar att genomförandet av åtgärden genomförs till stor del. Vattenmyndigheten uppmuntrar till att fortsätta att samarbeta med berörda aktörer, till exempel rådgivare, åtgärdssamordnare och vattenorganisationer för att fler ansökningar kommer till stånd, samt använda Vattenmyndighetens underlag för åtgärdsbehov som en av prioriteringsgrunderna för prioritering av stöd, se VISS eller de [digitala åtgärdsunderlagen](#). Vi vill också uppmuntra till samverkan mellan handläggningen av LOVA-stöd och stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken

Ni anger "Förbättringar av planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen" som en förutsättning för ökat genomförandegrad. Vi ser fram mot mer beskrivning av behovet, till exempel i samband med vårt besök på "En dag om vattenförvaltning" under hösten (datum ännu ej beslutat).

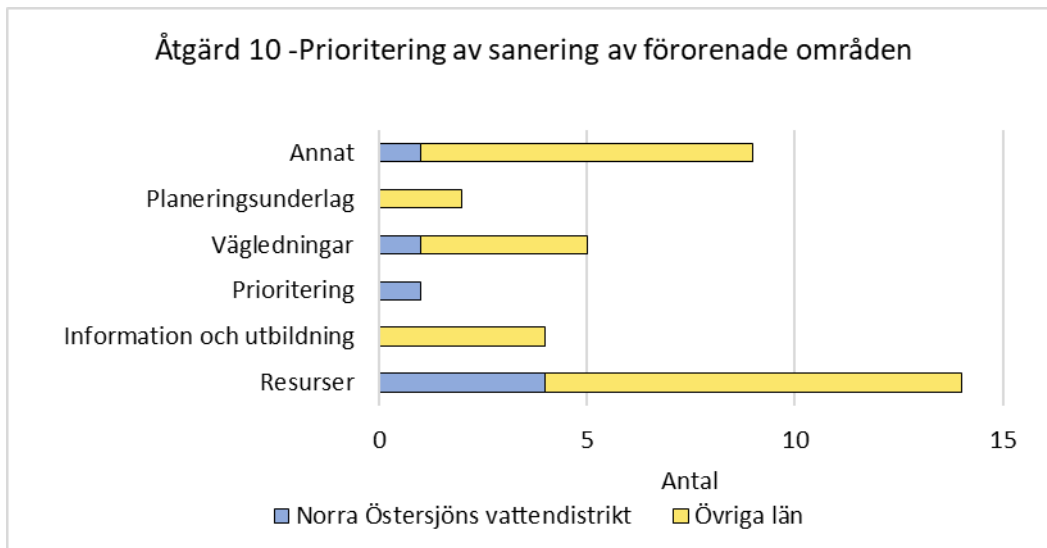
Vi noterar också att ni anser att det problematiskt att LOVA-anslaget dras ned, även om vi inte har mandat att besluta i den frågan.

Åtgärd 10, Prioritering av sanering av förorenade områden

Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 10 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

Figur 27: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 10. Stapeln anger antalet län.

Figur 28: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 10. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 10

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett 3 Åtgärden genomförs delvis, med motiveringen:

Vi jobbar inte så tydligt mot åtgärden. Men MKN finns med vid prioriteringen av vår tillsyn och vilka objekt som ska prioriteras för utredningar och åtgärder. Avrinningsområdet finns med framförallt när det gäller sedimentinventering och arbetet med PFAS. Länsstyrelsen stämmer av med kommuner vid arbetet med regionala programmet och vid prioritering av tillsynen i länet.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

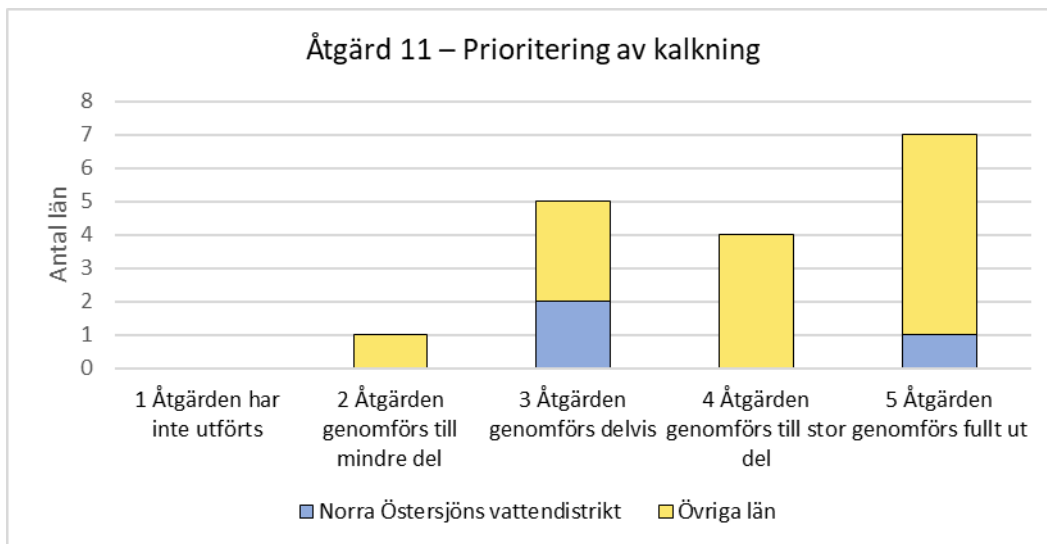
- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- Fler/förbättrade vägledning
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- Annat, nämligen (fritext): Det behöver förtydligas vilka förväntningar som vattenmyndigheten har för att åtgärden ska anses vara genomförd

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 10

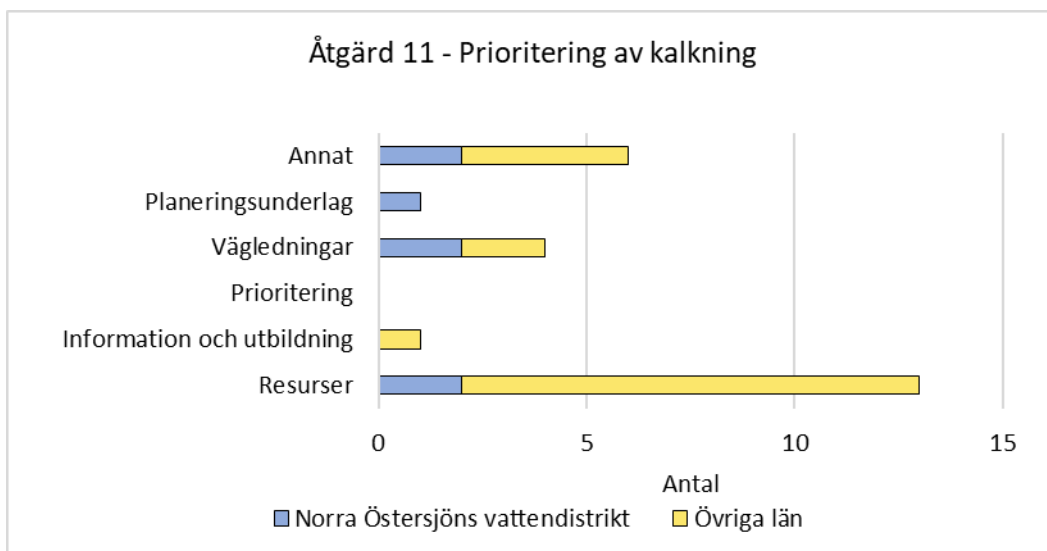
Vattenmyndigheten noterar att Länsstyrelsen i Örebro delvis genomfört åtgärden och väger in miljö kvalitetsnormerna i bedömningen och att avrinningsområdet delvis vägs in. Vi konstaterar utifrån ert svar att åtgärds genomförandet behöver öka och tydligare ta avstamp i de åtgärder som behövs för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Ni hänvisar till mer resurser som förutsättning för ökad genomförandegrad. Se mer om resurser i kapitlet "Sammanfattning och generella medskick".

Åtgärd 11, Prioritering av kalkning

Samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande åtgärd 11 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

Figur 29: Fördelningen av samtliga länsstyrelseras självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 11. Stapeln anger antalet län. Åtgärden berör ej Stockholm och Uppsala län.

Figur 30: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 11. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar – åtgärd 11

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett 3 Åtgärden genomförs delvis, med motiveringen:

Det finns en åtgärdsplan, men den är inte uppdaterad. Vi har ett stort arbete framför oss med att se över vår kalkverksamhet och prioritera vilka vatten som kan/bör kalkas och med vilka mängder.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen
- Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet
- **Fler/förbättrade vägledningar**
- **Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen**
- **Annat, nämligen (fritext): Det är *extremt* problematiskt att kalkningsbidraget har skurits ner på med så mycket. Vi kommer i år behöva dra ner vår kalkning med ungefär 25 % jämfört med tidigare år. Utöver det är prioritering av vattendrag komplicerat. En tydligare vägledning eller, ännu hellre, digitala verktyg skulle underlätta mycket.**

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 11

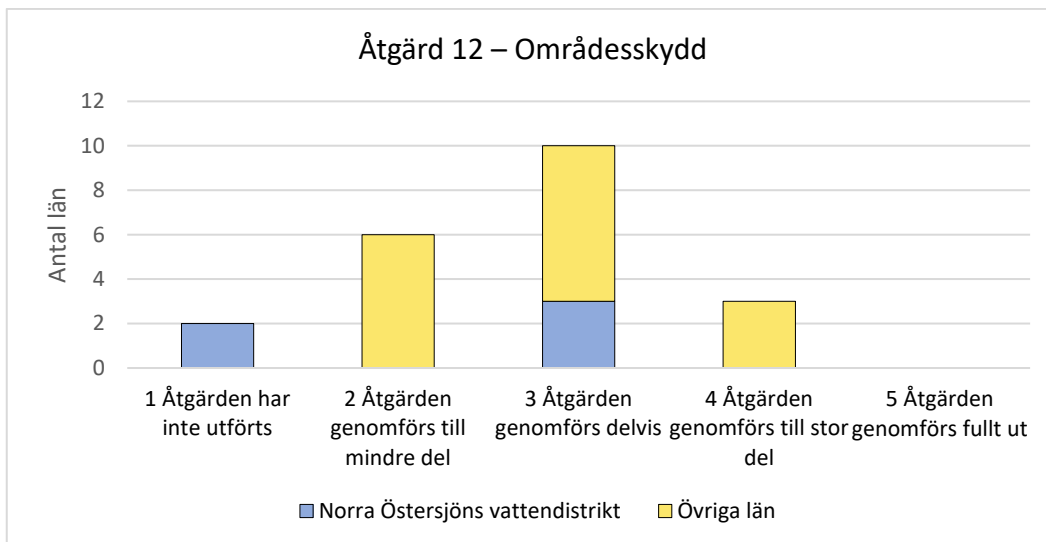
Av ert svar framgår att åtgärden delvis genomförs och att genomförandet behöver öka.

Ni anger att det behövs mer resurser för att öka genomförandet av åtgärden. I Havs- och vattenmyndighetens åtgärd 2 i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram ingår att verka för tilldelningen av medel möjliggör att angivna vattenkemiska mål kan uppnås.

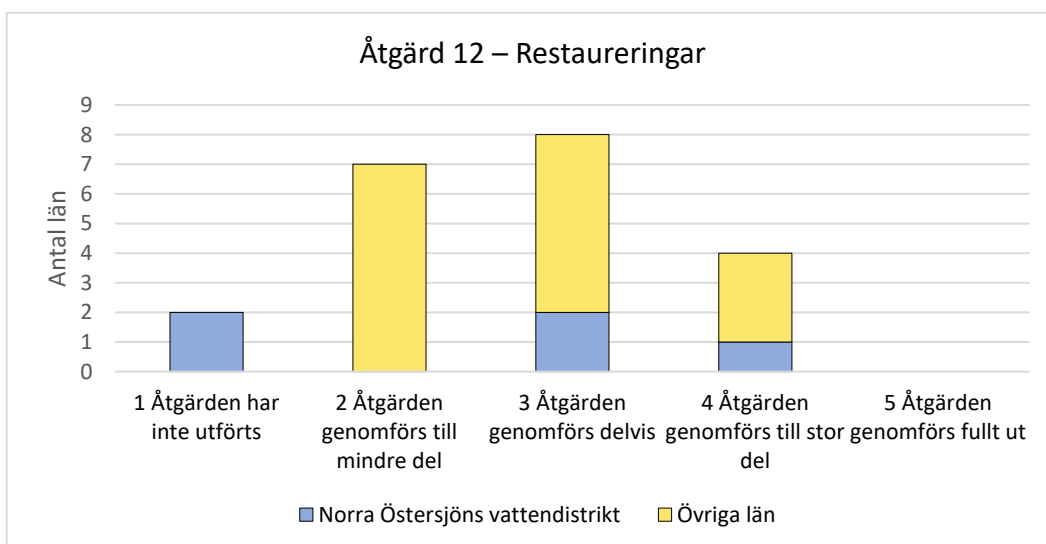
Ni beskriver också att det behövs bättre underlag och vägledning för prioritering av kalkningsverksamheten. Vi uppmärksammar också på möjligheten att utveckla beskrivningen av behovet av detta när vi ses i höst för "En dag om vattenförvaltning" (datum ej satt).

Åtgärd 12, Prioritering av områdesskydd och restaureringar

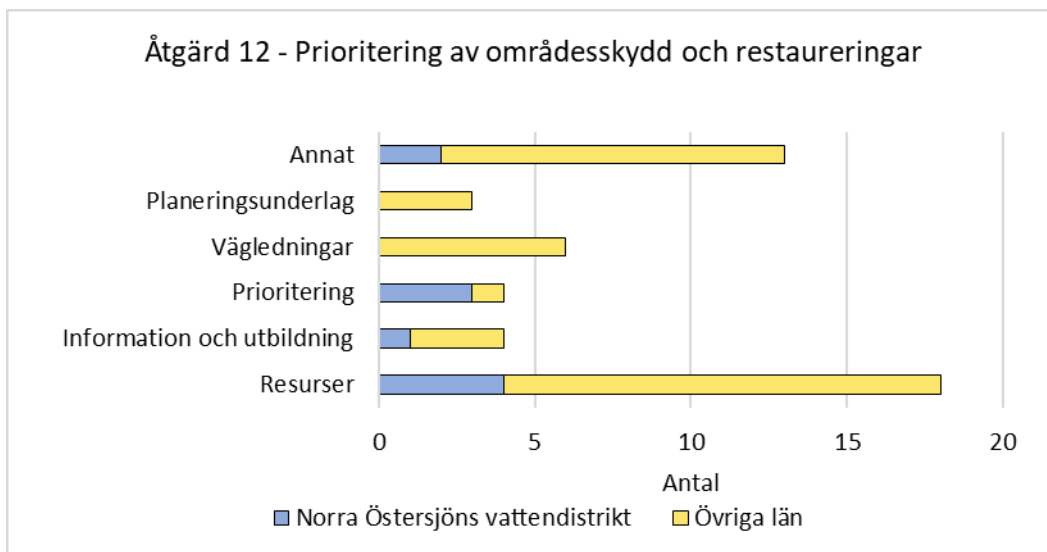
Samtliga länsstyrelsernas självutvärdering gällande åtgärd 12 samt vilka förutsättningar som uppges behövas för ökad genomförandegrad illustreras i figurena nedan.

Figur 31: Fördelningen av samtliga länsstyrelsernas självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 12 - områdesskydd. Stapeln anger antalet län. Vattenmyndigheten har adderat två länsstyrelser som svarat att de inte jobbar med åtgärden i utslagsfrågan och i stället placerat deras svar i klass 1 på den femgradiga skalan

Figur 32: Fördelningen av samtliga länsstyrelsernas självutvärdering gällande genomförandet av åtgärd 12 - restaureringar. Stapeln anger antalet län. Vattenmyndigheten har adderat två länsstyrelser som svarat att de inte jobbar med åtgärden i utslagsfrågan och i stället placerat deras svar i klass 1 på den femgradiga skalan

Figur 33: Fördelningen av vad Länsstyrelserna har angett behövas för högre genomförandegrad av åtgärd 12. Staplarna visar antalet av länens val av olika förutsättningar för ökad genomförandegrad.

Länsstyrelsen i Örebro svar - åtgärd 12

Länsstyrelsen i Örebro har på en femgradig skala angett:

- a) 3 Åtgärden genomförs delvis
- b) 4 Åtgärden genomförs till stor del, med motiveringarna
  - a) Länsstyrelsen arbetar med att varaktigt skydda alla Örebro läns nationellt särskilt värdefulla naturvatten vattendrag.
Länsstyrelsen har kommit halvvägs. Arbetet försvåras av att det ofta finns många berörda markägare längst länets vattendrag vilket innebär att handläggningen är mycket tidskrävande. De skydds-zoner som krävs för att skydda vattendragen utgörs av skogsmark vilket innebär att intrångsersättningarna till markägarna ofta blir väldigt höga vilket innebär att anslaget till skydd av värdefull natur inte räcker till. Det finns också motstånd mot bildande av naturreservat på vissa håll vilket försvårar arbetet.
  - b) Mycket görs, men så mycket mer behöver göras.

Länsstyrelsen i Örebro har angivet att följande behövs för ökad genomförandegrad (alternativen ni har valt är i fetstil):

- **Mer resurser (högre prioritering inom det statliga budgetanslaget)**
- Ökade informationsinsatser/interna utbildningstillfällen

- **Tydligare prioritering från ledningen kopplat till arbetet**
- Fler/förbättrade vägledning
- Förbättringar av de planeringsunderlag som presenteras i VISS och digitala åtgärdsunderlagen
- **Annat, nämligen (fritext): Mer resurser behövs både till markåtkomst och handläggning. Samtidigt behövs också stöd och tydligare riktlinjer för hur markåtkomstarbetet ska bedrivas i de fall då markägare inte vill förhandla med Länsstyrelsen. Det handlar framförallt om riktlinjer för hur Länsstyrelserna ska förhålla sig till frivillighetsprincipen utifrån skogspropositionen.**

Mer resurser behövs även till restaurering.

Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns kommentar - åtgärd 12

Vattenmyndigheten konstaterar att Länsstyrelsen i Örebro län arbetar med att restaurera och skydda vattenmiljöer. Utifrån ert svar behöver arbetet tydligare prioriterats utifrån miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Ärendet

Beslut om denna skrivelse har fattats, av Carina Färm vattenvårdsdirektör för Norra Östersjöns vattendistrikt, Länsstyrelsen Västmanland. Föredragande har varit David Liderfelt, samordnare på Vattenmyndigheten Norra Östersjöns vattendistrikt. LarsErik Johansson, Daniel Anundi, Gitte Jensen och Martin Erlandsson Lampa har varit delaktiga i ärendet. Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.